

OIKEUDENMUKAINEN SIIRTYMÄ KESTÄVÄÄN TULEVAISUUTEEN - MITÄ SE TARKOITTA?

Mitä tarkoittaa oikeudenmukainen siirtymä, ja mitä on kestävä tulevaisuus? Entä mikä on metsän rooli tässä kertomuksessa?

Tutkin biotaloutta ja oikeudenmukaisuutta viidettä vuotta. Ainakin sen ajan on ollut olemassa ”virallinen tarina”, jonka on määrä johtaa oikeudenmukaisesti kestäväan tulevaisuuteen. Siinä myös metsille on osoitettu oma roolinsa.

Tarinan lähtökohta on, ettei savun tuprutaminen taivaalle ole kestävä. Fossiilisten materiaalien ja polttoaineiden käyttö lisää hiilidioksidia ja muita kasvihuonekaasuja ilmakehässä, ja tämä kiihdyttää jo muutenkin käynnissä olevaa ilmastonmuutosta.

Ilmastonmuutos puolestaan on vakava ongelma, johon pitäisi jotenkin reagoida. Yksi mahdollisuus olisi tietenkin ottaa se annettuna ja pyrkiä sopeutumaan siihen – rakentaa lisää ja korkeampia patoja ja niin edelleen. Muun muassa Yhdistyneet kansakunnat (YK) ja Euroopan unioni (EU) ovat kuitenkin päättäneet, että ilmastonmuutosta tai ainakin sen kiihtymistä pitäisi hillitä.

Äkkiseltään voisi kuvitella, että ilmastonmuutoksen hillitseminen onnistuisi parhaiten kieltämällä saastuttavat käytännöt, rajoittamalla väestönkasvua ja vaikkapa vähentämällä kulutusta siellä, missä sitä eniten on. YK ja sen vanavedessä EU ovat kuitenkin valinneet toisen tien ja asettaneet tavoitteeksi ”kestävän kehityksen” niin kuin YK:n Brundtlandin komissio määritteli sen vuonna 1987 ja kuten se tiivistettiin ”kestävän kehityksen tavoitteiksi” Pariisin ja New Yorkin ilmastokokouksissa vuonna 2015. Komissio sai nimensä sen puheenjohtajaltaan **Gro Harlem Brundtlandilta**, Norjan entiseltä pääministeriltä.

Kestävä kehitys ymmärretään YK:n tavoitteissa nokkelana liiketoimintana, joka takaa jatkuvan materiaalsen kasvun. Kestävyyttä on, että innovatiiviset teknologia- ja liiketoimintaratkaisut pysäyttävät ilmastonmuutoksen ja palauttavat planetaarisen

Pyrimme reiluuden nimissä oikeudenmukaiseen kompensatioon – mitä se sitten tarkoittaaakaan.

tasapainon ja onnen. Koska toiminta on kuitenkin vielä lapsenkengissään, tämä vaatii toteutuakseen aikaa.

BIOTALOUDEN ROOLI SIIRTYMÄSSÄ

Biotalous ja sen osana metsätalous tarjoavat sillan savupiippuinfernosta tulevaisuuden ekokaupunkiin. Biomateriaalit ja biopolttoaineet korvaavat fossiiliset polttoaineet kestäväällä tavalla.

Perinteinen savupiipputeollisuus ja muut kovasti päästöjä aiheuttavat toiminnat joutuvat vähitellen luopumaan asemistaan. Se voi aiheuttaa taloudellisia tappioita, yhteiskunnallisia pulmakysymyksiä ja poliittista epävarmuutta. Innovaatioiden ja biotalouden odotetaan tasoittavan näitä ongelmia. Tässä yhteydessä on otettu käyttöön sanat ”oikeudenmukaisuus” ja ”reiluus”. Pyrimme reiluuden nimissä oikeudenmukaiseen kompensatioon – mitä se sitten tarkoittaaakaan.

Mallin toteuttamisessa on kuitenkin haasteita, jotka tunnetaan mutta jotka useimmiten lakaistaan maton alle. Koska haluttua innovaatioparatiisia ei vielä ole, sen kyky ta-

sata asioita ei tietenkään ole erityisen hyvä, ja siksi sen osalta on toimittava lainarahalla. Se aiheuttaa paineita biotalouteen.

Paineiden vuoksi alan kokouksissa kuuluu kommentteja, jotka voivat olla tosia, mutta jotka eivät aina kuulosta kovin rakentavilta: ”On se sellunkeittokin parempaa kuin ei mitään.” ”Energiapuolella voisi vaikka työntää järeää runkoa pannuun palamaan, ja olisi sekin parempi kuin (ja tähän kohtaan joku vielä hurjempi kauhukuva).” Nämä jäävät kuitenkin tavallisesti vain yksittäisiksi heitoiksi.

Lisähaasteita tulee, kun tiedostetaan, ettei bioainestakaan ole saatavilla rajattomasti. Loputtomasti sitä kyllä on, niin kauan kuin yhteyttäminen toimii ja ravinteita riittää, mutta millä tahansa annetulla ajanhetkellä kuitenkin vain rajoitettu määrä.

Lisäksi metsissä on liito-oravia, hitupihtisammalta, pölyttäjiä ja kaikenlaista muuta elonkirjoa, jota pitäisi suojella. Puhumattaakaan hiilinieluista, jotka nekin pitäisi säilyttää. Tutkimuslaitos ”kyllä”, tutkimuslaitos ”ei” ja tutkimuslaitos ”en osaa sanoa” kilpailevat siitä, kuinka suojelu ja säilytys parhaiten onnistuvat.

Eikä virallisen tarinan ”ratkaisukaan” kestä kirkasta päivänvaloa. Vaihtoehtoisia energiamuotoja esimerkiksi on, mutta vaikkapa sähköautojen käyttövoima tulee edelleen töpselistä ja johdon toinen pää löytyy pahemmista saastuttajamaista. Virallisen tarinan kestävyysosiossa näyttää olevan kysymyksiä, joihin pitää jossain vaiheessa vastata.

Oikeudenmukaisuuden ottaminen mukaan lisää kysymyksiä entisestään.

OIKEUDENMUKAISUUDEN ULOTTUVUUDET

Kaikki voivat olla samaa mieltä siitä, että oikeudenmukaisuuden ydin on yhtäläisyys. Meidän on pidettävä toisiamme tasa-arvoisina, kohdeltava toisiamme tasapuolisesti ja noudatettava yhdenvertaisuutta niin, että jokaisen ääni on yhden arvoinen eikä kenenkään ääni ole enemmän tai vähemmän kuin yhden arvoinen. Päätöksiä tehtäessä pitäisi kuulla tai ainakin huomioida kaikki ne, joihin päätös vaikuttaa. Mutta näiden yksinkertaisten totuuksien jälkeen mielipiteet hajoavat joka suuntaan.

Joidenkin mielestä oikeudenmukaisuuteen kuuluu tuotantovälineiden yksityinen hallinta sekä siihen liittyvä yksilön vastuu omasta hyvinvoinnistaan ja onnellisuudestaan. Toiset ajattelevat, että tuotantovälineiden olisi parempi olla julkisessa kontrollissa ja että olemme yhdessä vastuussa toistemme hyvinvoinnista.

Joidenkin mielestä yhteisössä historian mittaan muotoutuneet roolit, tavat ja tottumukset ovat oikeudenmukaisia, koska ne ovat ”meidän” oikeiden perinteidemme mukaisia. Toiset ajattelevat, että toimintaa pitäisi arvioida jollain selvemällä ja ulkoisemmalla kriteerillä – vaikkapa sillä, kuinka paljon ne tuottavat sellaista hyvää, joka on mitattavissa ja laskettavissa.

Joidenkin mielestä arvot ja normit ovat samoja kaikille eli universaaleja. Toiset ajattelevat, että arvot ja normit liittyvät asemaamme suhteessa toisiin. Vanhempien velvollisuudet lapsiaan kohtaan ovat erilaisia kuin lasten velvollisuudet vanhempiaan kohtaan, ja kaikki nämä ovat erilaisia kuin perheeseen kuulumattomiin ihmisiin kohdistuvat odotukset ja vaatimukset.

Nämä vastakkainasettelut paljastavat kuusi erilaista oikeudenmukaisuuden teoriaa. Ne ovat libertarismi ja sosialismi, kommunitarismi ja utilitarismi sekä toimintakykyetiikka ja hoiva- ja identiteettietyikka. Kaikki ne ovat läsnä julkisessa keskustelussa koko ajan, vaikkei niille näitä nimiä annettaisikaan.

Teoriat liittyvät toisiinsa pareittain, ja ne edustavat ääripäitä jonkin ideologisen kysymyksen suhteen.

Yksityisomaisuutta suojaava poliittinen oppi on libertarismi ja yhteisvastuuta korostava kanta sosialismi, nimenomaan teoreettisesti ajateltuna. Arvojen ja normien ehdottomuutta ja universaalisuutta tähdentää

esimerkiksi liberaali toimintakykyetiikka, niiden suhteellisuutta ja positionaalisuutta feministinen hoiva- ja identiteettietiikka. Hyvän mitattavuus ja laskettavuus ovat utilitarismin eli hyötyetiikan kulmakivi, kun yhteisön perinteisesti muotoutunut hyvä on puolestaan kommunitarismin perusta.

Taloustieteistä yksityisomaisuutta ja tuotantovälineiden yksityistä omistusta edellyttää kapitalismi, erityisesti korporatio-kapitalismi vastakohtana valtiokapitalismille. En tarkoita ”vapaata markkinataloutta”, joka on ensisijaisesti taloustieteellinen teoria, vaan globaalia tuotannon ja kaupan järjestelyä, jonka julkilausuttu edellytys on jatkuva aineellinen kasvu.

Kapitalismin vastakohtaksi on hankala nimetä muuta kuin määrittelemätön ”muu – mikä”. Puhdasveristä sosialismia ei ole missään, ja maltillisempaa sosialismia eli tulonsiirtoja hyvinvointierojen tasaamiseksi on taas kaikkialla. Pitäisi löytää vaihtoehto, joka tavoittelee ainakin aineellisen kasvun hillitsemistä tai lopettamista, mutta sellaista ei ole tainnut vielä löytyä.

Kommunitarismi ja utilitarismi muodostavat intresseihin liittyvän akselin, jonka toisessa päässä puhutaan jonkin tietyn ryhmän ja toisessa päässä kaikkien edusta. Ryhmäetu voi politiikassa olla esimerkiksi kansallista edunvalvontaa ja kansallisia pyrkimyksiä. Kaikkien hyvinvointi on poliittisesti hankalamminkin hahmotettava asia. Ellei voi sanoa

olevansa erityisesti jonkun puolella, ei kovin helposti löydä itselleen äänestäjiä.

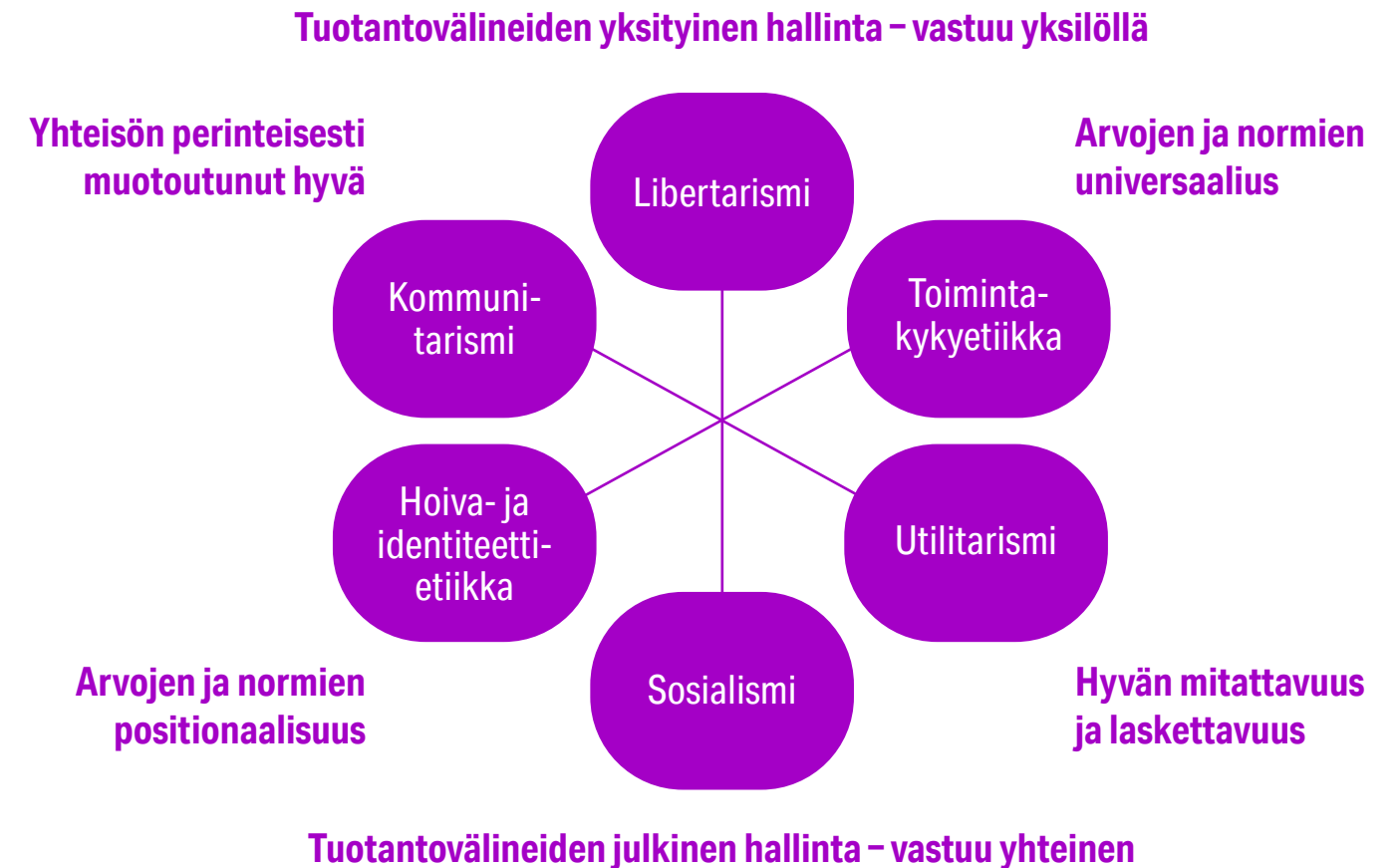
Toimintakykyetiikan ja hoiva- ja identiteettietiikan yhteinen ulottuvuus on mahdollisuuksien tasa-arvo. Toimintakykyetiikassa mahdollisuuksien tasa-arvon perustana on yksilön ainutlaatuisuus. Hoivaetiikassa mahdollisuuksien tasa-arvo halutaan taata identiteetille, joka muodostuu ryhmäjäsenyyksien leikkauspisteinä eli intersektionaalisesti.

METSÄPOLITIikka JA KOKONAISEN KESTÄVYYDEN IHANNE

Yleisimmät metsää koskevat asenteet liittyvät luontevasti oikeudenmukaisuuden teorioihin. Se voidaan nähdä yksityisomaisuutena, yhteisenä perintönä ja omaisuutena, romanttisena kansallisaarteena, hyvinvoinnin lähteenä kaikille, pyhänä olentona ja luonnonvoimana tai valistuksen täydellistymisen symbolina.

Metsää koskevassa politiikassa oikeudenmukaisuutta koskevien käsitysten välille muodostuu liittoutumia. Yksi virallinen, EU-Suomen näkemys on taloudellis-valistuksellinen. Sen kulmakivenä on yksittäisen tuottajan ja kuluttajan vapaus, jonka uskotaan johtavan kaikkien hyvinvointiin. Ajatus on peräisin 1700-luvun klassisesta liberalismista. Kun jokainen tavoittelee itsekkäästi omaa etuaan, markkinoiden näkymätön käsi saa aikaan, että järjestely palveleekin kaikkien etua.

Oikeudenmukaisuuden teoriat ja niiden pääoletukset

Tähän linjaan kuuluvat juhlapuheissa myös YK:n julistamien ihmisoikeuksien kunnioitus ja kansallisen ylpeyden korostus.

Toinen virallinen, ehkä jonkinlaisen metsä-Suomen näkemys metsästä on taloudellis-romanttinen. Kansallinen etu sulautuu siinä kansalliseen talousnäkökulmaan, ja lopputuloksena korostetaan esimerkiksi ”perinteisempää” metsäteollisuutta uudistumisesta. Globaalit asiat ja metsä suomalaisen

ikäaikaisena turvapaikkana unohdetaan tai säästetään juhlapuheisiin.

Taloudellis-valistuksellinen näkemys liittyy ajatuksiin metsästä hyvinvoinnin lähteenä kaikille, valistuksen täydellistymisen symbolina, kansallisaarteena ja yksityisomaisuutena. Taloudellis-romanttinen näkemys taas kytkeytyy näkemyksiin metsästä pyhänä olentona, romanttisena kansallisaarteena, yksityisomaisuutena ja valistuksen täydellistymisenä. Nä-

Poliittiset retoriikat, yleisimmät metsää koskevat asenteet ja niiden liittoumat sijoitettuna oikeudenmukaisuuden kartalle

kemysten yhteinen alue löytyy taloudesta, joka onkin luontevaa, koska metsätaloudesta on kysymys. Mutta entä kestävä tulevaisuus? Kuinka se saadaan mahtumaan kuvioon?

Vastaus on periaatteessa yksinkertainen. Oikeudenmukaista siirtymää kestäväan tu-

levaisuuteen ei synny, ellei kaikkien näkemyksiä huomioida yhtäläisesti. Nimitys tälle lähestymistavalle olisi ”kokonainen kestävyys”. Vältän tarkoituksella sanaa ”kokonais-kestävyys”, koska sen ovat kaapanneet käyttöönsä kartan yläreunan edustajat.

KOKONAINEN KESTÄVYYS JA SEN PÄÄULOTTUVUUDET

Kokonaisen kestävyuden pääulottuvuudet ovat Brundtlandin komission raportista lähtien olleet taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen. Pääpaino on YK:n ja EU:n

ajattelussa ollut ensimmäisellä näistä, liike-toiminnalla ja innovaatioilla. Ajattelun mukaan taloudellinen kasvu luo kestävyyttä, joka mahdollistaa myös ympäristön ja yhteiskunnan huomioimisen. Mallin arvostelijat ovat olleet sitä mieltä, että ekologisille ja sosiaalisille ulottuvuuksille tulisi antaa itsenäisempi painoarvo.

Ympäristönäkökulman Brundtland sulki osittain tarkastelun ulkopuolelle, koska hän piti sitä aikansa norjalaisten syväekologien haihatteluna. Yhteiskunnan hän huomioi mutta asettamalla etusijalle kehittyneiden maiden tarpeet. Kolmannen maailman maita piti hänen mukaansa auttaa kehittymään mutta niin, etteivät ne turmele ympäristöä kovin pahasti. Tämä voisi nimittäin heikentää tulevien sukupolvien – Brundtlandin lastenlasten – elintasoja rikkaammassa maissa.

Kuvaukseni Brundtlandin ajattelusta voi kuulostaa epäystävälliseltä, mutta vaikka Brundtlandin komissio varmasti yritti parhaansa, heidän raporttinsa näkökulma oli selvästi länsimainen ja erityisesti norjalainen. Niin voi käydä, kun nousevan öljymaan pääministeri päästetään päättämään saastuttamisesta. Samalla tiellä ollaan YK:ssa ja EU:ssa edelleen.

Kun keskenään vastakkain joutuvat toisaalta kansallisuus-aate, kansallinen etu ja valtioiden oikeus päättää omista asioistaan ja toisaalta ihmisoikeudet, kansainväliset sopimukset ja planeetan tulevaisuus, erityisesti rikkaiden ja köyhien maiden välille muodos-

Koska kaikki tavoitteet ovat ”erisuuruisia” ja osin ristiriitaisia, kaikkea kaikille ei ole mahdollista saada.

tuu jännite. Populistiset paineet voivat silloin saada vaa’an kallistumaan niin, että kansainvälisiä sopimuksia pidetään taakkoina ja niitä yritetään kiertää.

Lisää jännitteitä syntyy, kun huomioidaan hoivan, identiteetin ja kaikkien hyvinvoinnin vaatimukset. Hoivaetiikan mukaan erilaisuus on voima, joka pitäisi tunnustaa ja tunnustaa sekä ihmisten että lajien välisissä suhteissa. Ekologisesti tämä tarkoittaa ainakin sitä, että luonnon monimuotoisuutta eli biodiversiteettiä pitäisi vaalia sen itsensä vuoksi, itseisarvona.

Utilitarismi puolestaan voi edellyttää sitä, ettei ympäristöä hyödynnettäessä vähennetä tuntevien olentojen hyvinvointia, olivatpa ne ihmisiä tai eläimiä. Tämä on melko vaativa normi jo sosiaalisesti. Ekologisesti tulkittuna se on täysin ristiriidassa sellaisen ”ihminen ensin” -politiikan kanssa, johon olemme totuneet. Jotenkin se pitäisi silti huomioida, koska muuten kokonaisesta, oikeudenmukaisesta kestävydestä ei ole toivoakaan.

KOKONAISEN, OIKEUDENMUKAISEN KESTÄVYYDEN SAAVUTTAMINEN

Kuinka kokonainen, oikeudenmukainen kestävyys sitten voitaisiin saavuttaa? Ensimmäinen vaihtoehto olisi hoitaa kaikki huolet kerralla siten, että jokainen oikeutettu huolenaihe huomioitaisiin samalla painoarvolla ja yhtäläisesti. Tämä on monien poliitikkojen suosima ratkaisu, koska siinä ei tarvitse päättää, kuka voittaa ja kuka häviää. Kaikki voittavat. Olisiko se mahdollista?

Oikeastaan ei, sillä se edellyttäisi vastakaisten vaatimusten hyväksymistä yhtä aikaa: Maiden pitäisi voida määrätä itse, ja valtioliittojen pitäisi saada määrätä niiden puolesta. Aineellista kasvua olisi jatkettava, ja se olisi lopetettava. Pääpainon tulisi olla laskelmilla, ja sen ei tulisi olla laskelmilla. Koska kaikki tavoitteet ovat ”erisuuruisia” ja osin ristiriitaisia, kaikkea kaikille ei ole mahdollista saada.

Toinen vaihtoehto olisi nimetä yksi avainulottuvuus, jonka hoitaminen ratkaisisi kaiken tai jonka hoitamattomuus tekisi mahdot-

Gro Harlem Brundtland on viime vuosina vaikuttanut esimerkiksi YK:n The Elders -ryhmässä, joka kokoaa entisiä valtionpäämiehiä edistämään rauhan asiaa.

tomaksi minkään muunkaan ratkaisemisen. YK:n vakioehdotus avainulottuvuudeksi on Brundtlandin komission raportista lähtien ollut talous. Riittävä talouskasvu, teollisuuden nykyaikaistaminen, innovaatiot ja osava liiketoiminta saavat yhteiskunnat kukoistamaan ja luonnon viheriöimään.

Ehdotuksessa on kuitenkin kaksi ongelma-kohtaa. Ensimmäinen on, että tällaisesta valumaefektistä (*trickle-down effect*) ei ole näyttöä varsinkaan luonnon suhteen. Toinen on, että malli edellyttää jatkuvaa kasvua, mikä on kaikissa YK:n julistuksissa ja EU:n strategioissa kyseenalaistettu. Jos ja kun pla-

neetalla on rajat, se ei kanna loputonta määrää ihmisiä ja inhimillisen toiminnan vaikutuksia. Tai ehkä ajattelen tämän jotenkin väärin: Voiko kasvu sittenkin olla rajatonta? Miten? Millainen? Tai onko kysymys jotenkin väärin asetettu? Vai eikö se koske suomalaista metsäelämää?

Ne, jotka pitävät YK:n ja EU:n toimia riittämättöminä, esittävät päinvastaista kuvaa. Jos ympäristö tuhoetaan, samalla tuhoetaan ihmiskunnan elämisen ehdot. Tällöin mikään järjestelmällinen ja tuottoisa taloudellinen toimintakaan ole mahdollista. Jäljelle jäävässä *Mad Max* -maailmassa on toki liiketoimintaa,

kun esimerkiksi harvinainen vesipullo vaihdetaan viimeiseen autonrenkaaseen, mutta tukeva, maailmaa paremmaksi tehnyt talous on mennyttä.

METSÄPOLIITTISIA KESKUSTELUJA

Vai onko järkevä ja kukoistava taloudellinen toiminta sittenkin mahdollista riippumatta ympäristön tilasta? Ympäristö muuttuu, talous sopeutuu, ehkä. Mutta kuinka tämä kävisi? Pitäisikö siihen jotenkin valmistautua? Onko ympäristöllä edes sellaista merkitystä kuin sille yritetään antaa? Ei suomalainen metsä kai mihinkään katoa vai katoaako – vai katosiko jo?

Aika ajoin näistä asioista käydään suuria keskusteluja. Kaikki tietävät roolinsa niin hyvin, että kun esimerkiksi kesällä 2021 kiisteltiin EU:n ilmasto- ja metsäsuosituksista, keskustelu käytiin vanhalla rutiinilla läpi parissa viikossa.

Yhtenä päähuolenaiheena oli, että Suomen talouselämä kärsii. Sen torjumiseksi esitettiin, että kaikkalainen EU:n liittovaltiokehitys täytyy estää, koska se vie kansallisen itsemääräämisoikeuden. Toisaalta tietenkin muistettiin sanoa, että Suomi on EU:n mallioppilas ja ehdotuksia pannaan täytäntöön, kunhan ne ovat järkeviä.

Nopeasti kävi sitten ilmi, että jossain on miljardeja jaossa. Saman tien alettiin suunnitella, miten ne saadaan Suomeen. Uusi osaaminen nousee tällaisessa tietysti arvoon arvaamattomaan. Kommentteista päätellen ”perinteinen” metsäteollisuus jäi vähän nuolemaan näppe-

jään, mutta ei sillekään mitään pahoja takaiskuja kaavailtu. Metsään saa edelleen mennä, eikä ikimetsiä tarvitse sen enempää säilyttää. Avohakkuitakin voi tehdä, kunhan nyt vähän uusiuduttaisiin.

Ainakin mielikuvana olisi mukavampaa, jos sellupaalien sijasta Suomesta lähtisi lop-

puun asti taiteltuja origamilintuja. Jalostusasteen nostaminen vain ei todellisuudessa näytä etenevän konsulttipuhetta pidemmälle. Mahtaisikohan metsäväkeä haitata, jos kaadettaisiin vähemmän metsää, jalostettaisiin se pidemmälle ja saataisiin yhtä paljon vaurautta tuotettua?

”AIKUISET VALEHTELIVAT, TAAS”

On tietenkin myös niitä, joiden mielestä EU:n ehdotukset jäävät puolitiehen. Niin uudella kuin nykyiselläkin metsämenolla elonkirjo supistuu, eläimet kärsivät, ilmasto muuttuu edelleen ja globaali epäyhtäläisyys jatkuu. Sillä, kenen vika tämä historiallisesti on, ei

Metsää koskevia puheita ja tekoja oikeudenmukaisuuden kartalla

ole ensiarvoista merkitystä. Ei etsitä syyllisiä, vaan yritetään parantaa asioita tai ainakin olla huonontamatta niitä lisää.

Jos ja kun ekologissosiaalinen yhtäläisyys halutaan ottaa aidosti huomioon, paljon enemmän painoa pitäisi panna säilytykselle, suojelulle ja erityisesti pienentämiselle. Nämä ovat vaikeita asioita, koska säilytettäväksi ja suojeltavaksi joutuu aina jonkun metsä, eikä omistajan tuki hankkeelle ole taattu. Hänen vastalauseensa voidaan tosin hiljentää jonkinlaisella kompensatiolla. Ennen kaikkea tarvittaisiin kuitenkin pienentämistä eli materiaalisen kasvun hillitsemistä. Tämä edellyttäisi kulutustottumusten muutosta varakkaammissa maissa, mikä ei ole helppoa. Helppoa tai ei, välttämätöntä kuitenkin.

YK:n ja EU:n tädit ja sedät sanovat juhlapuheissaan, että on liikaa ilmastoja muuttavaa touhuilua ja sitä pitäisi vähentää. Kun nämä samat tädit ja sedät sitten esittävät ratkaisuksi kasvua eli lisää ilmastoja muuttavaa touhuilua, **Greta Thunberg** ja minä voimme vain todeta, että aikuiset valehtelivat meille, taas.

—
Kirjoittaja on johtamisen filosofian professori Aalto-yliopiston kauppatieteiden osastolla.

Kirjoituksen pohjana on esitelmä, jonka Matti Häyry piti Suomen Metsäyhdistyksen

Greta Thunberg ja minä voimme vain todeta, että aikuiset valehtelivat meille, taas.

järjestämässä Päättäjien Metsäakatemian 50. juhlaseminaarissa 11. marraskuuta 2021 Majvikissa Kirkkonummella. Se perustuu tutkimukseen, jota 2017–21 tukivat taloudellisesti Suomen Akatemia (hanke Biotalous ja oikeudenmukaisuus SA 307467) sekä maa- ja metsätalousministeriö (hankkeet Oikeudenmukaisuuden rooli biotaloutta koskevassa päätöksenteossa MMM 101/03.02.06.00/2018 ja Systemisen ja kestävä biotalouteen siirtymisen oikeudenmukainen johtamismalli MMM 2142/03.02.06.00/2018).